

HERTOGPOST januari 2014

Maandblad van de 's-Hertogenbossche Filatelistenvereniging
26^e jaargang nummer 1

Geachte leden,

Hierbij nodigen wij u uit voor de bijeenkomst op donderdag 23 januari a. s. in zaal 1 van sociaal cultureel centrum 'De Helftheuvel', Helftheuvelpassage 115, 5224 AC te 's-Hertogenbosch. Aanvang 20.00 uur.

We beginnen het nieuwe jaar als gewoonlijk met een Wilde Veiling. Een nieuw jaar en een nieuwe veilingmeester. Nieuw is ook dat een Persoonlijk Postzegel Praatje (PPP-tje) op het programma staat. Daarmee herleeft een oud gebruik van onze vereniging. Egbert Ausems, u kent hem nog wel als voormalig directeur nieuwtjesdienst, bijt de kop af. Hij zal in het kort iets vertellen over zijn verzameling en manier van verzamelen. Het reglement voor de Wilde Veiling treft u aan op pagina 6.

Agenda bijeenkomst 23 januari 2014

1. Opening, verslag 19 december j. l., ingekomen stukken en mededelingen
2. PPP-tje door de heer Egbert Ausems

3. WILDE VEILING

4. Rondvraag
5. Sluiting

In deze Hertogpost o.m.:

- ❖ Reisbeschrijving van een brief van Londen naar Samarang
- ❖ Albumblad: Koen Teurlings
- ❖ Het jaarboekje over 1985 vertelt
- ❖ Leeswijzer: Van den Brink's Postzegelboek
- ❖ Stampke's nieuwjaarswens
- ❖ Een verrassing van 8 cent
- ❖ Hoe PostNL een goede daad afstrafte

De volgende bijeenkomst van de vereniging is op donderdag 27 februari a. s. met een mooie veiling en een bijzondere lezing over de Eerste Wereldoorlog.

De eerstvolgende postzegelinstituif / ruilbeurs van de vereniging is op zaterdag 8 februari a. s.

VERSLAG van de BIJeenKOMST van 19 DECEMBER 2013

1. Opening: om exact 20.00 uur door de voorzitter. We tellen ruim 85 aanwezigen. Drie leden hebben zich van te voren afgemeld: de heren Voestermans, Van Veghel en Ausems. De voorzitter heet iedereen van harte welkom op deze bijzondere avond. Er zal een kleine wijziging plaatsvinden in de agenda. De punten twee en drie worden omgedraaid. Het verslag van 28 november j. l. wordt ongewijzigd vastgesteld. Er is slechts één mededeling: het agendaatje voor het komende jaar ligt weer voor u klaar. In het rood deze keer. Neemt u a. u. b. een aantal exemplaren mee om hier en daar reclame te maken voor onze verenigingsavonden.

2. De veiling/verkoop van vanavond, voor het laatst door onze veilingmeester Anne van Driel. Hij neemt bij deze bijzondere gelegenheid zelf nog even het woord. Hij moet zijn excuses maken, zo vindt hij zelf, voor de 'vele' leugens die hij in de afgelopen jaren allemaal heeft verteld. Zo heeft hij helemaal geen zolder op zijn huis! Vaak memoreerde hij bij de haperende verkoop van een verrassingsdoos, dat hij er toch niet aan moest denken, om 'die doos weer mee terug naar zijn zolder te moeten nemen'. Hij heeft het veilingwerk altijd met heel veel plezier gedaan. We moeten niet over het hoofd zien, dat hij dat altijd heeft kunnen doen dankzij de vele hulp van iedereen. Ook bij het regelen van alle nalatenschappen stond hij nooit alleen. Hij zegt, met een tikje emotie in de stem, dat hij het altijd naar eer en geweten heeft gedaan. Hij is er van overtuigd, dat zijn opvolger het net zo goed zal gaan doen. Daar heeft Anne alle vertrouwen in en wenst hem alle sterkte toe. Hij wil graag twee mensen toch met naam noemen: dank voor de vriendschap en steun van Henk Jansen en voor zijn echtgenote. Deze laatste voor alle begrip en geduld.

Vervolgens gaan we over tot de (voor Anne) laatste veiling. Er zitten weer prachtige kavels tussen. We beginnen 'zoals te doen gebruikelijk' bij kavel nummer 1. En natuurlijk noteren we vanavond ook weer de nodige humoristische opmerkingen. 'U heeft uw biednummer nog omhoog... is dat de bedoeling?' Anne gooit er een behoorlijk tempo in... iedereen komt immers voor de Bingo.... Er zijn weer (en dat is heel lang geleden) sokken

**'s-Hertogenbossche Filatelistenvereniging opgericht 8 oktober 1930
Inschrijving Kamer van Koophandel Oost-Brabant, nummer 40216509**

**Secretaris René Kok, Jacq Perkstraat 45, 5242 GA Rosmalen
telefoon 073 – 523 04 79 E-mail: secretaris@hertogpost.nl**

**Redacteur Hertogpost Huber van Werkhoven: tel. 073 – 613 24 38
E-mail: redactie@hertogpost.nl**

**ING rek.nr. NL64 INGB 0001 0879 84
t. n. v. 's-Hertogenbossche Filatelistenvereniging
de jaarcontributie bedraagt € 35**

**Bibliothecaris tel. 073 – 657 02 29 E-mail: bibliotheek@hertogpost.nl
Website: www.hertogpost.nl E-mail: info@hertogpost.nl**

te winnen! Bij kavel 48 aangekomen 'traptieder nummer 45 er toch nog in om dit kavel te kopen, na het aanhouden van de veilingmeester.' Bij een volgend kavel, '45 velletjes', merkt Anne op: 'Die velletjes zijn echt van papier... en niet van melk.' De veilingmeester stelt ook nog voor om 'te poffen tot morgen, want dan komt de AOW weer binnen'. Ook zakelijk gezien was dit een geweldige veiling. Er zijn vanavond bijzonder veel kavels verkocht. Dat is mede de kwaliteit van Anne: hulde aan de veilingmeester. We wensen hem alle goeds toe. En dat werd met een flink en oprecht applaus ondersteund.

3. Afscheid van Anne door de voorzitter Onze voorzitter spreekt Anne toe in de vorm van een zogenaamde Laudatio, een lofprijzing. We vinden het jammer, dat hij er mee stopt, maar hebben daar alle begrip voor. Hij krijgt de erepenning in brons van de vereniging, met inscriptie. Ook overhandigen we Anne en zijn vrouw een mooie dinerbon, om samen nog eens na te genieten. Anne's echtgenote ontvangt bovendien nog uit handen van Peter een mooi bloemetje.

4. Voordracht nieuwe veilingmeester Het bestuur meent in Daan van Os een goede opvolger gevonden te hebben en stelt voor hem te benoemen tot lid van het bestuur, in de functie van directeur dienst Verkoop. Algehele instemming vanuit de leden met dit voorstel.

Daan, gefeliciteerd! Hans Jägers zal hem gaan ondersteunen. Beide heren worden veel succes toegewenst.

5. Bingo, het jaarlijkse hoogtepunt. Er wordt geanimeerd gekrast en gretig vliegen de Bingo's door de zaal. Er zijn immers tal van mooie prijzen te verdienen. Er doen zich deze avond, in tegenstelling tot andere jaren, geen valse bingo's voor. Zo kan iedereen tevreden huiswaarts keren, na weer een gezellig verenigingsjaar. De voorzitter 'verrast' alle aanwezigen met een heerlijke fles wijn voor de feestdagen. Hij wenst ieder een gezond 2014. Van de

6. Rondvraag wordt vanavond door niemand gebruik gemaakt, zodat we om 22.20 kunnen overgaan tot de

7. Sluiting Wel thuis allemaal en tot in januari.

René Kok, secretaris.

'Bingo!' De heer Jaap de Laet laat zijn bingobriefje controleren bij de bestuurs-tafel. V.l.n.r. de nieuwe veilingmeester Daan van Os, voorzitter Peter Teurlings en penningmeester Bruis Mekking.

HET JAARBOEKJE OVER 1985 VERTELT

Verkoopleider C.W. Elsenaar treedt in september na 20 jaar af en wordt benoemd tot erelid.

De functie van vice-voorzitter verdwijnt als P. M. Prinssen in oktober het bestuur verlaat. Hij wordt de eerste beschermheer van de vereniging. Na bijna 40 jaar financieel beheer...! De eretitel 'beschermheer' staat sinds 1979 in de statuten.

Na zeven jaren is er weer stabiliteit bij de afdeling Jeugd. Er is weer een volledig bestuur, en een begeleidingsteam van jeugdleden.

In oktober zijn er 'Hertogpost '85', de Nationale tentoonstelling, de Bondsdagen in de Brabanthallen. Alles in 's-Hertogenbosch. Het vierde Bossche aantekenstrookje wordt gelanceerd. Tekst op strookje luidt 'Hertogpost '85'. De speciale catalogus Hertogpost '85 is een succes. De kosten van de viering zijn f82.472. Het aandeel van de vereniging blijft ruim onder het door de leden goedgekeurde bedrag van f15.000.

De stad 's-Hertogenbosch viert feest want zij is achthonderd jaar jong. Het 55-jarig bestaan van de vereniging wordt eens een keer 'binnenskamers' gevierd.

De financieel administrateur van de afdeling Rondzenddienst, J. Sterkenburg, is al heel lang wegens ziekte en revalidatie afwezig. Leden nemen vrijwillig zijn werk over, zoals P.C.G. van Koppen en later H. Ostendorf. [en in november 1985 neemt de heer Sterkenburg afscheid]

Het aantal deelnemers bij de Rondzenddienst is in 1985 van 342 naar 325 gedaald. Er zijn nog altijd 29 secties.

Op pagina 23 van het Jaarboekje 1985 staat de 'Leidraad kleine verenigings-tentoonstelling'. Een Kleine Tentoonstelling wordt elk jaar in januari en september gehouden. Wie de bijbehorende 'Jan van de Mortel-wisseltrofee' heeft gewonnen wordt weer niet vermeld.

[is er in 2014 nog iemand die weet waar deze wisseltrofee is of wat er mee is gebeurd?]

Marten Tilstra

Ieder lid van de vereniging kan kavels aanbieden voor de Wilde Veiling.

- De aanbieder koopt ad 20 cent per kavel twee identieke nummerstickers.
- De aanbieder dient zelf bij te houden welke van zijn of haar kavels zijn verkocht.
- De inzet van de kavels is 50 cent. Per bod is de verhoging eveneens 50 cent.
- Er wordt geen provisie berekend.
- De aanbieder houdt zijn kavels bij zich totdat hij aanwijzing krijgt waar hij zijn kavels ter inzage kan inleveren.
- De veiling gaat in blokken van 100 kavels.
- Het aantal kavels is (in principe) onbeperkt.
- Met dien verstande dat elke aanbieder per blok van 100 kavels ten hoogste 25 kavels kan inbrengen.
- Gedurende de pauzes tussen de blokken kunnen de kavels van het nieuwe blok worden bezichtigd.
- Nadat alle blokken zijn geveild,
 - rekenen kopers de gekochte kavels af en halen deze op
 - halen aanbidders de niet verkochte kavels weer op tegen inlevering van de betreffende nummersticker
 - wordt afgerekend met de aanbidders.
- Kavels kunnen alleen worden ingeleverd tijdens de avondbijeenkomst zelf.

Dringend verzoek aan de verkopers de kavels in te leveren vóór 19.30 uur, zodat op tijd en met opgeruimde tafels de verkoop kan beginnen.

De verkoop van nummerstickers zal daarom stoppen om 19.30 uur.

N.B. Bij het bekijken van Kavels s. v. p. pincet gebruiken.

-0-0-0-

RARA RAADSEL

Deze postzegels van koning Willem-Alexander kwamen uit op 2 januari. Maar ze gingen op 29 december daaraan voorafgaande op de post en werden afgestempeld op 27 december 2013. Rara hoe kan dat? H. v. W.

EEN VAN MIJN FAVORIETE BRIEVEN

uit de collectie 'British Mail Overseas 1840 to UPU'

BRIEF VAN LONDEN NAAR SAMARANG, JAVA, NEDERLANDS-INDIË

door Ton Voorbraak

Afb. 1: Brief op 23 februari 1872 vanuit Londen verzonden in de hierboven getoonde gevouwen omslag met bestemming Samarang in Nederlands-Indië.

Dat de geschreven inhoud uit deze omslag ontbreekt is geenszins een belemmering om tot een filatelistische uiteenzetting te komen, aangezien alle benodigde ingrediënten aanwezig zijn:

- de voorzijde van de briefomslag met daarop de belangrijkste gegevens (afb. 1)
- de achterzijde met het aankomstempel van Samarang 1 april 1872 (afb. 2)
- de binnenzijde met de aantekening geschreven door de ontvanger van de brief, waaruit blijkt dat hij de brief op 2 april ontving (afb. 3)
- de afzender van de brief was, blijkens de initialen in de gebruikte postzegel en de aantekening op de binnenzijde van de brief, Frederick Huth & Co.¹⁾ (afb. 3 en 6).

Afb. 2 en 3.

De brief werd geschreven op 23 februari 1872 en dezelfde dag op het postkantoor bezorgd. Hoewel dit niet verplicht was, betaalde de afzender vooruit tot bezorging op het postkantoor van de plaats van bestemming.

De portokosten bedroegen in de periode 5 januari 1872 tot 1 juli 1876, indien verzonden via Brindisi, 1 shilling en 3 pennies voor een brief met een gewicht tot ½ oz. (d. w. z. ½ ounce = ca. 15 gram). Dit staat geschreven midden op de brief in paarse inkt als '1/3' (afb. 4). Er werd met contant geld betaald, waarna het 'PAID' stempel werd geplaatst.

Afb. 4 en 5.

Londen schreef ook de 12½ (cents) in rood. Dit was een verrekenings-aanduiding die aangaf dat de Britse postertijen 12½ cent zouden betalen aan de Nederlandse postertijen voor het vervoer van de brief vanaf Singapore. Dit

gebeurde per Nederlandse afhaaldienst naar Batavia, en verder op Java over land tot Samarang. Op brieven vanaf 1867 vindt men voor dit doel nog een stempeltje in rood, maar vermoedelijk was dat in dit geval in ongerede of zoekgeraakt.

Ook werd er 2 penny voor 'Late Fee'²⁾ betaald. Sinds 1858 moest dit worden voldaan in de vorm van een of meer postzegels, die de afzender zelf moest opplakken. Deze afzender had hier kennelijk al rekening mee gehouden. Hij had de benodigde postzegel al geplakt op kantoor of meegenomen naar het postkantoor. Immers, de hiervoor gebruikte postzegel (afb. 6), met een waarde van 2 pence, was geperforeerd met de naam 'HUTH' van de firma Huth & Co.¹⁾

Afb. 6.

Zo'n perforatie in een postzegel wordt 'Perfin' genoemd, een samenvoeging van (PERF)orated (IN)itial. Zij is bedoeld om diefstal (door personeel) van postzegels tegen te gaan. Tegenwoordig zijn er nog steeds bedrijven die Perfins gebruiken.

Van Londen ging de brief over het Kanaal naar Frankrijk en via de in 1871 gereedgekomen 13.7 km lange Mont Cenis treintunnel door de Alpen (grensovergang Frankrijk-Italië) naar de havenstad Brindisi in zuidoost Italië. Vervolgens op 26 februari met de stomer 'Nyanza' van de Peninsular & Oriënt (P&O) lijn (afb. 7) naar Alexandrië, Egypte.

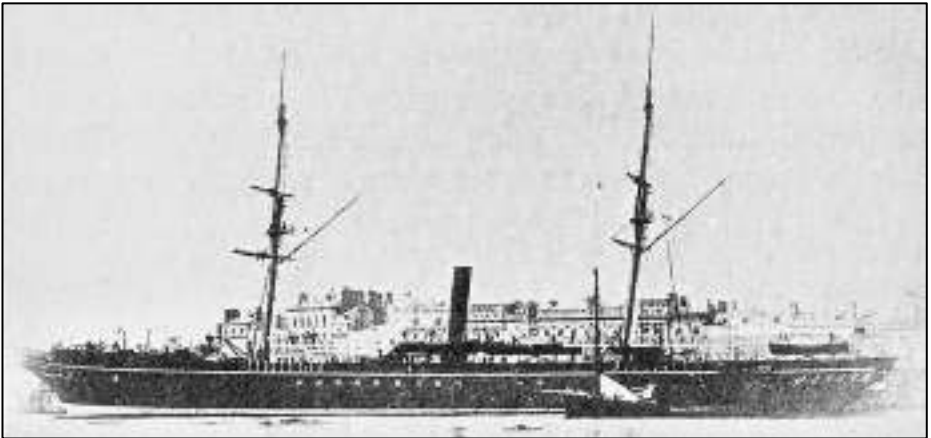
Afb. 7: s. s. Nyanza.

Het s. s. Nyanza (1864-1904) was P&O's laatste 'paddle steamer' (stoomraderboot). Het schip arriveerde in Alexandrië op 29 februari. Vandaar werd de lading per trein naar Suez³⁾ vervoerd. Op 1 maart ging de reis verder per P&O stomer 'Khedive' (afb. 8) via Aden (7 maart) naar Galle (16 maart).

Afb. 8: s. s. Khedive (1871-1897).

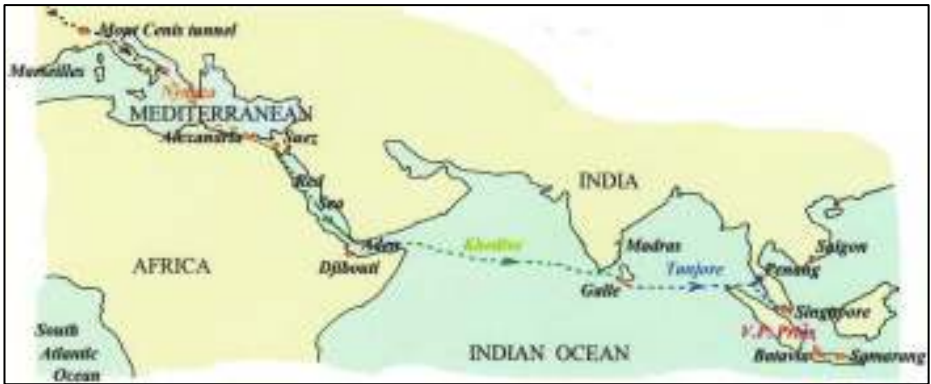
Vanuit Galle ging het verder met de P&O stomer 'Tanjore' (afb. 9) via Penang (23 maart) naar Singapore, aankomst 26 maart.

Afb. 9: s. s. Tanjore (1865-1894).

Het laatste deel van de zeereis werd gedaan door de stomer 'Vice President

Prins' van de Nederlandsch Indische Stoomboot Maatschappij (NISM) naar Batavia (28 maart) en over land naar Samarang, aankomst 1 april 1872 (afb. 10).

Afb. 10: De afgelegde route naar Samarang.

Zoals eerder vermeld, ontvingen de Nederlandse postertijen voor het vervoer van deze brief tot de plaats van bestemming 12½ cent (aangegeven met rood potlood linksboven) van de Britse postertijen.

De geadresseerde, Mess. Dorrepaal & Co., maakte een aantekening op de brief dat hij deze op 2 april had ontvangen.

Noten

1) **Huth & Co.:** Oprichter van de firma was de in 1774 in Duitsland geboren Johann Frierich Andreas Huth. Hij begon als handelaar in Hamburg en later ook in Coruña, Spanje, waar hij zijn vrouw Manuella leerde kennen. Zij ontvluchtten Spanje in 1809 tijdens de zgn. Peninsular Wars (1808-1814) en vestigden zich in Londen. In 1814 startte hij een zakelijk verband met John Frederick Grüning en ontstond de firma Huth & Co., een van de eerste zakenbanken.

Met haar vele contacten in Duitsland en Spanje groeide Huth & Co. uit tot een van de grootste bedrijven van het land, tot de firma in 1936 werd ontbonden.

2) **Late Fee:** de brief werd aangeboden op het postkantoor na de normale openingsuren maar **voordat** de postzakken werden opgehaald voor verzending naar het hoofdkantoor.

Omdat deze late aanbieding van poststukken door trage aanbieders veelvuldig voorkwam, bestond hiervoor al sinds 1794 een regeling, genaamd 'Late Fee'.

3) Hoewel het **Suezkanaal** al in 1869 was geopend, maakte de P&O lijn daar nog geen gebruik van. Hun stoomschepen waren ongeschikt. En zelfs indien schepen met een geringere diepgang zouden worden gebruikt, weigerde de Britse Post toestemming te geven.

De P&O, gebonden aan een contract tot 1880 moest hier voorlopig in berusten. Pas in juli 1874 werd in het lopende contract toestemming verleend om door het Suezkanaal te varen, op voorwaarde dat de P&O zou afzien van 30.000 Pond sterling op hun jaarlijkse subsidie en gebruik zou maken van een stoomsleepboot om de schepen door het kanaal te slepen.

Bronnen:

Moubray, Jane & Michael: British Letter Mail to Overseas Destinations 1840-1875.

Kirk, Reginald: The P&O Lines to the Far East.

World Wide Web.

-o-o-o-

Pzh West Brabant

*Prins Bernhardstraat 13
4793 CT Fijnaart*

*Tel.nr. 0168-462641
E-mail: pzhwestbrabant@home.nl*

RUIME SORTERING POSTZEGELS VAN VEEL EUROPESE LANDEN
(o. a. gespecialiseerd in Nederland, Duitsland, Zwitserland en Frankrijk)
OOK EEN UITGEBREIDE STOCK VAN O. A. AUSTRALIË

Op de donderdagse verenigingsavonden ben ik altijd aanwezig.

Indien u geïnteresseerd bent in een bepaald gebied kunt u mij dit laten weten. Ik breng dan het gevraagde voor u mee.

Ook altijd een ruime keuze in 5-centsboeken. Tevens behandeling van mancolijsten

EEN VERRASSING VAN 8 CENT

door Wout van Dinther

Dat de medische wereld wel eens voor verrassingen komt te staan, is bekend. Maar wat dacht u van het volgende verhaal?

Als trouw medewerker op de postkamer van een groot accountantskantoor was Janszen al een aantal maanden aan het dokteren met zijn linker hand. Uitslag van geen geringe aard. De huisarts had hem al een smeermiddeltje voorgeschreven. Maar daarvan werd het alleen maar erger. Uiteindelijk werd hij toch naar de huidspecialist in het dichtstbijzijnde ziekenhuis verwezen. Na allerlei onderzoeken en tests kreeg Janszen hier te horen dat alleen een heel duur en heel speciaal smeerseltje zou helpen. Niet dus.

Na de nodige weken dit zogenaamd wondermiddel te hebben uitgeprobeerd, hield Janszen het maar voor gezien. Omdat hij zijn werk toch wel normaal kon uitvoeren, is hij al die tijd ook gewoon op de postkamer blijven werken. Tot op een goede ochtend, het was in de zomer van 1964 en zeer goed weer, viel het hem op dat het euvel plots minder leek te worden. Een week later waren de rode plekken en uitslag op zijn linker hand ten slotte helemaal verdwenen. In eerste instantie was hij verheugd dat de kwaal spontaan was opgelost. Omdat hij echter op controle zou komen bij de specialist in het ziekenhuis, meldde hij zich toch maar op het afgesproken tijdstip bij de afdeling van die beste man. 'Nu willen we natuurlijk graag van u weten of er iets is veranderd in uw leven waardoor dit zo is gekomen. Ander voedsel, andere gewoontes of iets van dien aard?', vroeg de specialist aan Janszen. Die dacht eens goed na en schudde nee, dat alles eigenlijk bij hetzelfde is gebleven, net zoals al zoveel jaren het geval is. **'Het enige wat ik kan bedenken dat in mijn leven is veranderd, zijn sinds 1 mei de posttarieven!'**, viel Janszen plots te binnen. En daarop begonnen de bellen bij de specialist te rinkelen, eerst zachtjes, daarna harder. De Posttarieven? Om dit verhaal niet

te lang te maken: onze trouwe medewerker bleek super overgevoelig te zijn voor de 8 cent zegel van 'Van Krimpen'. In ieder geval bestanddelen van dat zegeltje, dat hij maandenlang op de post had zitten plakken. Het is nooit bekend geworden of er behalve Janszen ook anderen in den lande hier last van hebben gehad.

Een opmerkelijk verhaal, dat in de medische wereld helaas nog te weinig wordt erkend.

JEUGDLID KOEN TEURLINGS:
'HIJ MOET HET DIT JAAR WEL HALEN!'

door René Kok

Vandaag heb ik een afspraak in de Maaspoort. Ik ga op bezoek bij een jeugdlid. Een artikel in het Stadsblad van november 2013 had me nieuwsgierig gemaakt. Betreffende journalist kopte met zeer grote letters: 'Zegelcollectie Koen Teurlings maakt kans op landelijke Award!' Ik wilde wel eens weten hoe dat allemaal is afgelopen.

School en opleiding

Koen (18 jaar) is leerling havo 5 (voor de tweede keer) van het Jeroen Bosch College. Dit jaar, zo belooft hij mij, gaat hij zijn diploma halen. Ook vandaag was hij zich aan het voorbereiden voor de komende toetsweek. Hij is er wel aan toe om de school te verlaten. Hij heeft een nieuwe uitdaging gevonden in Breda: een HBO-opleiding Mobiliteit. Ik had er nog nooit van gehoord. Dat, zo legt hij uit, is een opleiding die zich bezig houdt met het inrichten van allerlei verkeersstromen. We moeten ons dan inleven in toekomstige nieuwe wijken, waarbij gedacht wordt aan een zo veilig mogelijke, efficiënte en milieuvriendelijke manier van inrichten van fietspaden, busroutes en autoverkeer.

De postzegels

En daar ligt dan ook gelijk de link naar zijn postzegelverzameling: twee verzamelgebieden: natuurlijk **mobilititeit** ('alles wat zich op de weg beweegt') en **Luxemburg**. Natuurlijk vraag ik me af, waarom Luxemburg. Koen geeft daar een heel plausibele verklaring voor. Dat mooie land wordt zwaar ondergewaardeerd. Iedereen jaagt er op de heen- of terugreis naar Frankrijk als een gek door heen en heeft nauwelijks aandacht voor dat bijzondere vakantieland. Het heeft zo veel meer te bieden.

Op de vraag, hoe hij in aanraking is gekomen met de postzegels (hij is vanaf 2008 lid van onze vereniging) geeft hij een helder antwoord. Ome Peter en tante Gidie hebben hem de liefde voor het verzamelen van postzegels bijgebracht. Desgevraagd vertelt Koen, dat zijn achternaam niet voelt als een soort verplichting om de 'familietraditie' in de vereniging voort te zetten.

De jeugdafdeling

Koen heeft veel om handen: zijn school, zijn werk (op zaterdag!), hardlopen en zijn passie voor muziek, luisteren én selecteren voor op de radio. Maar bezig zijn met zijn postzegels is een geliefde en positieve keuze. Soms dagelijks, soms weer een tijdje niet, in verband met bijvoorbeeld school. Koen vindt dat er te weinig jeugdleden zijn. Sterker nog: het worden er steeds minder. Dat is geen goede ontwikkeling. Hij zou dat graag anders zien. Hij hoopt dat het voor de jeugd aantrekkelijker gemaakt zal worden om zich bij onze vereniging aan te sluiten. Hoe zou dat kunnen? Koen zoekt de oplossing toch in het interactieve; meer werken met moderne middelen als computer en mobiele telefonie. Wellicht ook meer inspelen op specifieke thema's voor de jeugd. Het budget van Koen is momenteel niet toereikend om zelf veel te investeren. Af en toe slaat hij zijn slag om zijn favoriete collectie over het Franse vliegtuig 'de Concorde' uit te breiden. Ik beloof hem een ieder, die dit interview leest, aan te sporen voor hem op zoek te gaan naar postzegels en poststukken over de Concorde. Hij zou het leuk vinden om ook eens een keer op onze verenigingavonden aanwezig te zijn.

Wat zou het leuk zijn als de Concordes hem dan om de oren vlogen!

Oh ja, zijn nominatie voor een landelijke Award tijdens de Jaarbeurs Verzamelaarsdag-2013 in Utrecht heeft hem geen prijs opgeleverd. Koen koestert wel zijn medaille, die hij gewonnen heeft tijdens de landelijke tentoonstellingswedstrijd van de eerste Filafair in 2010. Hij voorspelt nog lang met zijn postzegels actief te blijven, ook binnen onze vereniging.

-0-0-0-

NIEUWE EMISSIES

- 27 januari : - **Klassiekers uit het Louwman Museum:** velletje met 10 verschillende postzegels van € 0,64
- **Mooi Nederland: Tegelen / Mooi Nederland: Loosdrecht**
- 24 februari: - **Mooi Nederland: Harlingen / Mooi Nederland: Makkum:** velletjes met 5 dezelfde postzegels van € 0,64

LEESWIJZER - UIT ONZE BIBLIOTHEEK

Ruud Verberne, lid van de Nederlandse Academie voor Filatelie

Het Postzegelboek, door **J.D. van den Brink**, 316 pagina's, geïllustreerd.

Dit keer – mijn laatste bijdrage 'Uit Onze Bibliotheek' - een gouwe ouwe. Na de eindejaars Top 2000 mag dat wel een keertje.

Van den Brink was voor de Tweede Wereldoorlog hoofdredacteur van het Maandblad voor Filatelie. In die tijd gold het verzamelen van postzegels als een van de aantrekkelijkste *tijdpasserings*. Aantrekkelijk, omdat deze liefhebberij (het woord hobby moest kennelijk nog worden uitgevonden) eenieder, rijk of arm, oud of jong, in staat stelt met ruime of zeer beperkte middelen iets tot stand te brengen dat voldoening geeft. *Deze voldoening schuilt, ongeacht de waarde van het bijeengebrachte, in de aangename uren, besteed aan het opbouwen van een verzameling, waarbij de geest spelenderwijze wordt verrijkt.*

En dat laatste is precies wat niet-verzamelaars, die onze mooie hobby als een suf gebeuren menen te moeten afschilderen, dus niet ervaren. En moeten missen. Want wij verzamelaars bouwen immers aan iets tastbaars. Een verzameling, die afhankelijk van energie, tijd en geld gestaag groeit. Het spelenderwijs verrijken van de geest gebeurt heden ten dage via radio en tv, internet en social media. Maar alles is even vluchtig, er blijft niets van over....

Van den Brink wist het Maandblad in zijn tijd elke keer weer op aantrekkelijke wijze te vullen. Hele reeksen jaargangen daarvan zijn in onze bibliotheek voorhanden. Het is echt leuk om bv. eens terug te gaan naar je geboortjaar, of het jaar waarin je serieus begon met verzamelen. Dat brengt onverwachte herinneringen boven. Of blader gewoon eens door de periode van je jeugd. Of die van voor de oorlog. Je krijgt zo een hele mooie inkijk in de tijdgeest en waar de filatelie in die tijd voor stond.

Van den Brink's Postzegelboek kent een inleiding van W.P. Costerus, oud-voorzitter van de Bond van Postzegelverzamelaars, naar wie het genootschap van de Costerusriders is vernoemd, de voorloper van de Nederlandse Academie voor Filatelie. Het draait in de filatelie om het verkrijgen van een basis, die verder gaat dan het landsgewijs, eenvoudig naast elkaar plakken van postzegels in een album of schrift. Een goede handleiding, waarbij je te weten komt wat je weten moet. En die zowel voor de beginneling als voor de gevorderde verzamelaar veel wetenswaardigs omvat.

En wat brengt ons dit vlot geschreven boek? Een aardig inkijkje in waar de bekoringen van het brede spectrum van de filatelie uit bestaan. En wat wij tegenwoordig de do's en de dont's noemen. Wat te denken van: tal van de grootste verzamelingen lijden onder een gebrek aan overzichtelijkheid en netheid. Veel bescheiden collecties daarentegen zijn een lust voor het oog..... Dan een hoofdstukje over de ontwikkeling van de postzegel en de ontwikkeling van het zegelbeeld. En hoe je je postzegels het beste kunt behandelen. Vervolgens wordt ingegaan op soorten zegels en hoe je die het beste kunt rangschikken (dat levert soms nog een verrassende kijk op). En dan komt waar de filatelie zich eind jaren '30 toe had ontwikkeld: specialisatie! Tandingen en types, papiersoort, watermerk en gom, drukmethoden, kleuren en proeven. Foutdrukken, plaatfouten, blokstukken en paren. Ook is er een apart hoofdstuk over stempels en andere vernietigingsmethoden. En over: valse en fantasieproducten, na- en herdrukken.

Fantasieproduct van Italiaanse makelij: echte zegels van Albanië uit 1913, overdrukt met de tekst (vertaald): Provincie Epirus, dan de dubbelkoppige adelaar van Albanië en een waarde in Griekse munt.

En er zijn ook 14 heerlijke pagina's over luchtpost uit die tijd. En dan volgt de geschiedenis van de brief, het verzamelen van poststukken.

Zalig om te lezen! Kortom: een leuk stuk amusement, waar toch elke verzamelaar en passant weer wijzer van wordt...

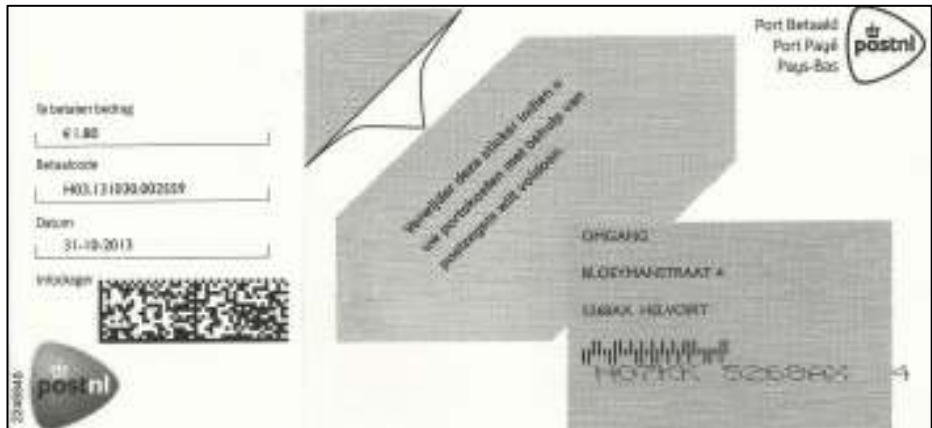
Van dit soort naslagwerken kent onze bibliotheek er verschillende, uit diverse tijdperiodes. Kijkt u maar eens op onze site onder bibliotheek. Ze zijn absoluut de moeite waard om eens door te nemen. Het boek besluit met een uitgebreide 4-talige woordenlijst, waar je heel veel leuke weetjes uit kunt halen.

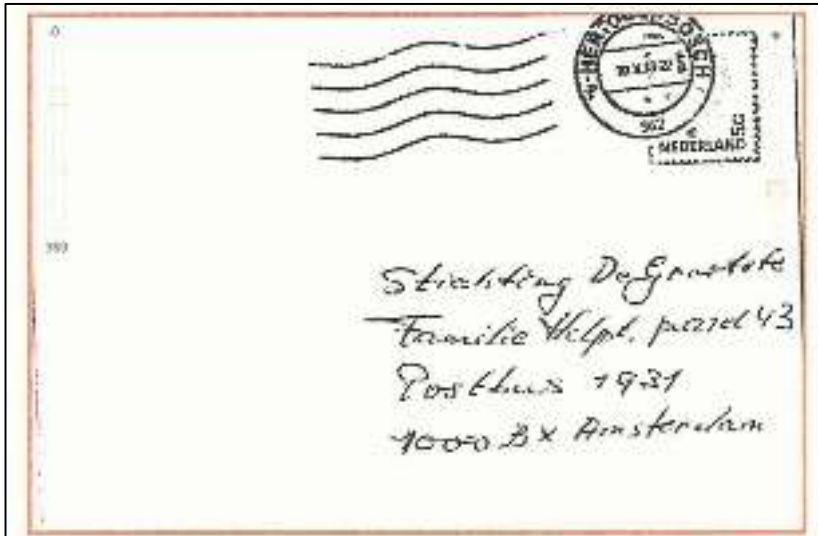
In een volgende reeks artikelen behandel ik een aantal postale zaken die verband houden met de Eerste Wereldoorlog, die 100 jaar geleden uitbrak.

LANG LEVE DE TECHNIEK!

In het besef dat de frankeergeldigheid van de guldenpostzegels een aflopende zaak was, bedacht ons lid Rien van de Sande in het voorbije najaar, dat hij nog wel eens een goede daad zou kunnen verrichten met een Beatrixje dat hij ergens had liggen en dat nu nog even bruikbaar was. Hij stuurde een kaart naar de Stichting De Grootste Familie Helpt en frankeerde deze met een postzegel van 5 gulden. Met de bedoeling dat de overwaarde van ± Fl 3,70 de hulpstichting ten goede zou komen.

Een computer is eigenlijk maar een dom ding. In het sorteercentrum zag de machine 5G aan voor 5C. Meestal ontsnapt zoiets aan het wakend oog van PostNL. In dit geval kreeg Rien echter een kaart thuisgestuurd met het verzoek of hij maar even € 1,80 wilde betalen wegens 'onvoldoende frankering'.

Op de betreffende website was de kaart afgebeeld naast alle relevante gegevens. Duidelijk is te zien dat inderdaad met vijf gulden is gefrankeerd. Van de Sande stuurde meteen een klacht in: "Uw peperdure detectie-machines hebben 5 guldencent gelezen!"

Twee dagen later volgde al een heel beschaafde reactie:

Geachte heer Van de Sande,

Hartelijk dank voor uw reactie. Aan de hand van de door u opgegeven betaalde heb ik de gegevens in ons bestand gecontroleerd. Hieruit blijkt dat uw zending voldoende was gefrankeerd en de portokosten dus onterecht in rekening zijn gebracht. Hiervoor bied ik u dan ook mijn excuses aan. Naar aanleiding van uw e-mail heb ik geprobeerd telefonisch contact met u op te nemen. Dit is helaas niet gelukt. Daarom laat ik u nu per e-mail weten welke actie ik heb ondernomen.

Om ervoor te zorgen dat het proces stopt en ter voorkoming van een herhaling adviseer ik u het volgende te doen: verwijder de sticker met de adresgegevens van de portokaart. Vervolgens stuurt u de portokaart ongefrankeerd terug met de vermelding: 'Afgeboekt in overleg met Klantenservice PostNL' plus de datum van vandaag. Ik ga making maken van uw klacht zodat deze binnen onze organisatie wordt opgepakt. U ontvangt hierover geen verdere reactie.

Bedankt voor het sturen van uw e-mail want samen met u kunnen wij onze dienstverlening verbeteren.

Ik ga ervan uit u hiermee voldoende informatie te hebben gegeven. Als u naar aanleiding van mijn reactie nog vragen heeft, dan kunt u gebruik maken van [ons reactieformulier](#).

Met vriendelijke groet,

Manuel Bergema
PostNL Klantenservice
www.postnl.nl

Dat neemt niet weg dat dit gebeuren veel ergernis veroorzaakte en dat de afwerking ervan veel tijd heeft gevegd.

Blijft de vraag over: is er ten slotte toch nog wel iets terechtgekomen van een storting t. b. v. de hulpactie van de Grootste Familie?

H. v. W.

-O-O-O-

Beste Hertogkinds,

Allemaal een goed, gelukkig en gezond 2014 toegewenst.

Het is een goede gewoonte dat we elkaar ieder jaar in januari een goed nieuwjaar toewensen.

Maar hebben jullie je wel eens afgevraagd waarom het jaar op 1 januari begint? De kalender zoals wij die kennen is in eerste instantie bedoeld om ten behoeve van landbouw en veeteelt de seizoenen of

jaargetijden te kunnen vaststellen.

De eenvoudigste manier om dit te doen is het volgen van de maanstanden, maar correcter is het om het zonnejaar te volgen. De Europese kalender die wij vandaag de dag kennen is gebaseerd op de Romeinse jaartelling, die zijn oorsprong weer vindt in de Griekse kalender. Gek genoeg begon de kalender van Rome tot het jaar 45 voor Christus niet op 1 januari maar op 1 maart. Het was Julius Caesar die besloot de kalender van de Romeinen te veranderen. Hij wisselde de maan in voor de zon als het ijkpunt van zijn kalender, omdat de oude Romeinse maankalender slechts 355 dagen telde en dus uit de pas liep met de seizoenen. Caesar besloot ook nog eens dat zijn hervormde kalender in moest gaan op 1 januari (45 voor Christus).

De eerste maand van een nieuw jaar werd vernoemd naar Janus, de God van het begin (en einde): januari.

Omdat de kalender van Caesar nog altijd niet volledig gelijk liep met het klimatologische jaar, paste Paus Gregorius XIII de kalender in 1582 opnieuw aan. Caesars tijdrekening had maar eens in de 118 jaar een dag dat

deze niet in de pas liep. Dat was voor de boeren niet zo erg, maar wel voor de R. K. Kerk, die de Christelijke feestdagen ieder jaar op de juiste dagen wilde vieren. Het duurde nog wel een tijdje totdat de hele wereld meeging in de nieuwe Gregoriaanse jaartelling. Deze kalender meet de tijd extreem nauwkeurig; er wordt slechts een dag per 44.000 jaar verloren. Deze jaartelling is dus wereldwijd aangenomen. Toch hadden en hebben veel volkeren, culturen en religies nu nog steeds hun eigen jaartelling. Allemaal gebaseerd op hun eigen ideeën. Zo baseren een aantal volken hun telling vanaf het aantreden van bijvoorbeeld een keizer of andere grootheid.

2014 jaar van het paard

En zo vieren de Chinezen dit jaar op 31 januari hun nieuwjaar dat tevens het jaar van het paard genoemd is. Zij gaan dan het jaar 4711 in omdat hun jaartelling is begonnen in 2697 voor Chr. Ze hebben maar 354 of 355 dagen in een jaar.

Om nog een paar kalender varianten te noemen: er zijn een Hebreeuwse, een Hindoe, een Iraanse, een Armeense, een Islamitische, een Maconnieke, een Ethiopische, een Maya, een Japanse, een Joodse, een Stardate, en zelfs een Darische kalender voor als we ooit een kolonie naar Mars sturen.

Omdat nog veel volkeren met hun eigen jaartelling het aantal dagen per jaar op 360 hebben staan, moet daar een verklaring voor zijn. In de oudheid wist men van alles perfect te berekenen, maar waarom die 5 dagen verschil met de huidige tijdrekening?

Volgens onderzoekers en astronomen komt het erop neer dat rond het jaar 700 na Christus, en tevens ongeveer 1500 voor Christus, de planeet Venus de banen van de aarde en van Mars verstoorde. (Venus was tot 1500 voor Chr. nog niet bekend). Uiteindelijk heeft de planeet Mars voorkomen dat Venus te dicht in de buurt van de aarde kwam, wat tot onvoorstelbaar grote rampen zou hebben geleid. Vanaf dat moment doet onze aarde doet er daardoor iets langer over om een rondje om de zon te maken.

Deel van de Maya kalender

Om nog even terug te komen op de Maya kalender die regelmatig het einde der wereld aan zou geven: daar is nooit iets van waar. Door alle verschillen tussen de veelheid aan kalenders die de wereld heeft gekend en nog kent, is het praktisch onmogelijk precies te stellen welk jaar in de Gregoriaanse jaartelling (de onze dus) de Maya's bedoelden. Een hele opluchting dus.

Interessant is ook dat het jaar 0 pas in 1740 is ingesteld. Daarvoor werd het jaar +1 voorafgegaan door -1. Het jaar 0 is niet het geboortjaar van Jezus, maar om het hele kalendersysteem niet nog ingewikkelder te maken hebben ze dit in het verleden maar zo gelaten.

Veel postzegelplezier gewenst. En je weet het: zijn over het hier besprokene nog vragen of opmerkingen, stuur ze naar stampke@live.nl.

Groetjes Stampke

POSTSTUK VAN DE MAAND

Deutsches Reich, krantenbanden

Amsterdam, maart 1943. Krantenband van het blad Europa Kabel verstuurd naar het Noorse Stavanger. Tarief: 5 pf. per 50 gram. 'Frankering bij abonneement', direct met de posterijen verrekend. Censuurstempel op adresgedeelte.

Amsterdam, oktober 1943. Krantenband van 'Europa Kabel' verstuurd naar Merseburg. Tarief: 4 pf. tot 100 gr. Frankering d. m. v. 'Gebühr bezahlt', direct verrekend met de posterijen. In deze periode werd Nederland beschouwd als een onderdeel van Duitsland en was het Duits binnenlands tarief van toepassing. Verzending 'Durch deutsche Dienstpost Niederlande'.

Het (blauwe) kruis betekent dat alle kosten zijn voldaan.

D. v. d. L.

Het mooiste van postzegels

PostNL geeft elk jaar een aantal bijzondere postzegelvelletjes uit waarover we graag wat meer willen vertellen. Dat doen we in de prestigeboekjes. Dit jaar verschenen er boekjes over 100 jaar Burgers' Zoo en het eveneens 100-jarige Vredespaleis. Over Klederdrachten, het thema van de serie Mooi Nederland, en over Molens is meer te vertellen dan we op de postzegel kwijt konden. De boekjes over de Postauto's die in Nederland in gebruik zijn geweest en de uitdieping van het prachtige ontwerp van Piet Zwart voor de luchtpostzegel uit 1931 zijn beslist de moeite waard. Kortom, een abonnement op de prestigeboekjes Nederlandse postzegels is een verrijking van uw verzameling. Elk jaar verschijnen er zes nieuwe boekjes.

Als u via uw postzegelvereniging een abonnement afsluit, ondersteunt u daarmee tevens uw eigen vereniging.

